

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/28/2016
Identifikačné číslo spisu:	9016898662
Dátum vydania rozhodnutia:	14.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:9016898662.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 14. marca 2017 s verejným vyhlásením rozsudku v trestnej veci proti obvinenému Q. T. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., o dovolaní obvineného prostredníctvom obhajcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 18. januára 2011, sp. zn. 3 To 121/2010, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. podľa § 382a, § 386 ods. 1, ods. 2 a § 388 ods. 1 Tr. por., takto

rozhodol:

I.

Uznesením Krajského súdu v Trnave z 18. januára 2011, sp. zn. 3 To 121/2010,

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 319 Tr. por., § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. v neprospech obvineného Q. T..

Napadnuté uznesenie krajského súdu sa z r u š u j e .

Z r u š u j e sa aj rozsudok Okresného súdu Trnava z 24. augusta 2010, sp. zn. 3 T 5/2009.

Z r u š u j ú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresnému súdu Trnava sa p r i k a z u j e , aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

II.

Podľa § 380 ods. 2 Tr. por. sa obvinený Q. T. n e b e r i e do väzby.

Odôvodnenie

I.

Rozsudkom Okresného súdu Trnava z 24. augusta 2010, sp. zn. 3 T 5/2009, bol obvinený Q. T. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

od presne nezisteného dňa v mesiaci jún 2007 do dňa 26.09.2007 v obci V. T., okr. J. U. v záhrade za rodinným domom č. XXX na parcelnom čísle XXX/X vo fóliovníku neoprávnene nasadil a pestoval 27 kríkov rastliny rodu Cannabis siata o celkovej hmotnosti 80 kg, čo zodpovedá 27.370 až 76.331 obvykle jednorazovým dávkam tejto omamnej látky, pričom celková hodnota uvedeného rastlinného materiálu rodu Cannabis predstavuje sumu 36.340,70 Euro až 202.698 Euro, čo v roku 2007 predstavovalo hodnotu 1.094.800 Sk (36.340,70 €) až 6.106.480 Sk, (202.698 €) pričom rastliny rodu Cannabis sú v zmysle zákona Národnej rady SR č. 139/1998 Z.z. v znení neskorších predpisov o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch zaradené do I. skupiny omamných látok.

Za to bol odsúdený podľa § 172 ods. 3, § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 15 rokov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. bol pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradený do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. mu bol uložený ochranný dohľad v trvaní 2 roky.

Odvolanie obvineného Q. T. (v ktorom poukázal na to, že znalecký posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ Bratislava je nepostačujúci na preukázanie tak závažnej trestnej činnosti, znalecké dokazovanie nebolo vykonané ohľadne všetkých zaistených rastlín, ale len na základe predložených vzoriek, toto množstvo je nejasné, nakoľko každá rastlina má iný rozsah PHC, nie je zrejmé ako boli vzorky odobraté a tento posudok je v rozpore so zákonom č. 139/98 Z.z. (resp. jeho novelou v znení zákona č. 468/2009 Z.z.), bolo uznesením Krajského súdu v Trnave z 18. januára 2011 podľa § 319 Tr. por. zamietnuté.

Obvinenému bolo uznesenie krajského súdu doručené 3. marca 2011 a jeho obhajcovi 15. marca 2011 (č.l. 441).

Proti uzneseniu krajského súdu obvinený Q. T. podal dňa 3. decembra 2013 (č.l. 490) dovolanie z 26. novembra a 30. decembra 2013 doplnok k nemu. Po poučení o tom, že dovolanie musí podať prostredníctvom obhajcu, na žiadosť obvineného z 30. decembra 2013 mu bol opatrením prvostupňového súdu z 30. januára 2014 (č.l. 737) ustanovená obhajkyňa, ktorá dovolanie podala 12. februára a 4. augusta 2014 jeho doplnok (č.l. 762, 767). V nich uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktorý odôvodnil nesprávnym ustálením rozsahu činu a z toho vyplývajúcu nesprávnú právnu kvalifikáciu ako obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 3 písm. c/ Tr. zák. Správne malo byť toto konanie posúdené ako zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 173 Tr. zák., čo obsiahlo podrobne rozviedol. V rámci toho poukázal aj na Stanovisko Najvyššieho súdu SR pod č. 1/2013, podľa ktorého ustanovenie § 173 Tr. zák. je vo vzťahu k § 172 Tr. zák. ustanovením subsidiárnym a ich vzájomný jednočinný súbeh je vylúčený. Teda pestovanie a nájdenie zelených rastlín konopa rodu Cannabis, bez nájdenia prípravkov na spracovanie a distribúciu nijako nemôže naplniť skutkovú podstatu trestného činu podľa § 172 Tr. zák. Navrhol, aby

dovolací súd v zmysle § 386 Tr. por. rozsudkom vyslovil porušenie zákona, napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na opätovné prejednanie a rozhodnutie, alternatívne zrušiť aj rozsudok okresného súdu s tým, aby sa tento súd vysporiadal so všetkými právnymi fyzikálnymi a chemickými aspektami, na ktoré poukázal a ktoré vyplývajú z medzinárodného dohovoru tejto problematike. Zároveň navrhol, aby bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody bez toho, aby bol vzatý do väzby, pretože nenastanú na to zákonné dôvody v zmysle § 71 ods. 1, ods. 2 Tr. por.

Prokurátor vo vyjadrení z 9. septembra 2015 k dovolaniu obvineného uviedol, že doterajšia aplikačná prax dovolacieho súdu pri uplatnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. hodnotí skutkový stav len z hľadiska toho, či tento zodpovedá znakom skutkovej podstaty toho trestného činu, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu odôvodňuje len nesprávna subsumcia skutku pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu. Skutková veta tak, ako bola ustálená obsahuje všetky zákonné znaky trestného činu uvedeného v rozsudku okresného súdu, s čím sa stotožnil aj krajský súd. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd, ale nie je určené na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi I. stupňa ani k preskúvaniu nimi vykonaného dokazovania. Navrhol, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného odmietol.

Obvinený k vyjadreniu prokurátora zaslal 21. apríla 2016 stanovisko, v ktorom uviedol, že argumentácia prokurátora je povrchná a zavádzajúca. Okresný súd vychádzal z hypotetických výpočtov a množstva zaistenej celkom inej veci, čo sa nachádza v znaleckom posudku. Jeho rastliny boli v celku vyseknuté a vlhké a také následne boli odvážené a hypoteticky mu bola určená suma, za ktorú by sa táto droga dala predat'. Tieto rastliny sa nedali skúmať, nakoľko nemali úrodu a neboli vysušené. V tej súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Tdo 32/2012, 3 Tdo 43/2012 a 2 Tdo 32/2011, ako aj na rozsudok Okresného súdu Trnava, sp. zn. 5 T 25/2010. Správne určenie rozsahu trestného činu (v súlade s § 125 a § 126 Tr. zák.) je nevyhnutnou podmienkou pre správnosť právnej kvalifikácii zisteného skutku. Ak bol pri stanovení rozsahu činu použitý postup na základe metodiky KEÚ PZ, ktorý nemá oporu v zákone, tým prišlo k porušeniu práva obvineného na spravodlivý proces. Navrhol dovolaciemu súdu, aby nebral do úvahy vyjadrenie prokuratúry na zamietnutie jeho dovolania, ale práve naopak rozhodol v jeho prospech pre množstvo nezákonností, ktoré sú právne nekonvalidovateľné a sú v rozpore so zákonmi, Ústavou SR, ako aj medzinárodnými zmluvami, ku ktorým sa Slovenská republika zaviazala.

Predseda senátu prvostupňového súdu, po splnení povinností uvedených v § 376 Tr. por., 22. marca 2016 predložil dovolanie so spisom dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 377 Tr. por., ďalej len najvyšší súd alebo dovolací súd) na základe podaného dovolania zistil, že je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.) a dovolanie má náležitosti predpokladané ustanovením § 374 Tr. por.

Na podklade podaného dovolania najvyšší súd po preskúmaní procesného spisu zistil, že nie sú splnené zákonné podmienky pre jeho odmietnutie alebo zamietnutie.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V zmysle § 371 ods. 5 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. i/ a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného. V zmysle odseku 7 tohto ustanovenia dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde

prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

V zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Obvinený v dovolaní uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., pretože namietal nielen spôsob určenia rozsahu činu a výpočet hodnoty drogy, ale súčasne aj použitie nesprávnej právnej kvalifikácie skutku zisteného súdom prvého stupňa, čo potvrdil aj krajský súd.

Najvyšší súd z uvedených dôvodov preskúmal správnosť právnej kvalifikácie súdom ustáleného skutku uvedeného vo výrokovvej časti rozsudku súdu prvého stupňa.

Zo spisu je zrejmé, že uznesením vyšetrovateľa z 26. septembra 2007, ČVS: ORP-500/OVK-DS-2007 bolo začaté trestné stíhanie vo veci zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a ďalším uznesením tohto vyšetrovateľa z 27. septembra 2007 bolo vznesené obvinenie Q. T. pre uvedený zločin, na tom skutkovom základe, že

od presne nezistenej doby do dňa 26.09.2007 v obci V. T., okr. J. U. v záhrade za na parc. č. XXX/X katastrálneho územia V. T. za rodinným domom č. XXX, vo fóliovníku neoprávnene vyrobil omamnú látku tým, že pestoval 27 kríkov rastliny rodu Cannabis - konope v celkovej váhe 80 kg, kedy na mieste na základe príkazu vyšetrovateľa PZ bola vykonaná prehliadka iných priestorov a pozemkov a uvedené rastliny boli vyrezané a zaistené, následne boli zaslané na skúmanie na KEÚ PZ Bratislava a z obdržaného predbežného výsledku skúmania bolo potvrdené, že sa jedná o rastliny rodu Cannabis (konopa), ktorá je podľa zákona č. 139/1998 Z.z. zaradená do I. skupiny omamných látok.

Vyšetrovateľ 25. a 26. augusta 2008 pod ČVS: KRP-71/OVK-TT-2008 Nk obvinenému oznámil zmenu právnej kvalifikácie tohto skutku tak, že tento bude posudzovaný ako obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., resp. podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., pričom oznámil aj doplnenie skutku o tú skutočnosť, že podľa znaleckého posudku KEÚ PZ Bratislava č. PPZ-8336/KEU-BA-EXP-2007 celkové množstvo zaisteného rastlinného materiálu zodpovedá 27 370 až 76 331 obvykle jednorazovým dávkam drogy a podľa vyjadrenia Národnej protidrogovej jednotky PPZ celková hodnota zaisteného rastlinného materiálu podľa monitoringu cien drog na čiernom trhu v danej lokalite je 1.094.800 Sk až 6.106.480 Sk, teda v značnom rozsahu.

Prokurátor obžalobu na obvineného podal 21. januára 2009 pod sp. zn. Kv 59/08, pre rovnaký trestný čin na tom skutkovom základe,

od presne nezisteného dňa v mesiaci jún 2007 do dňa 26.09.2007 v obci V. T., okr. J. U. v záhrade za rodinným domom č. XXX na parcelnom čísle XXX/X vo fóliovníku neoprávnene nasadil a pestoval 27 kríkov rastliny rodu Cannabis siata o celkovej hmotnosti 80 kg, čo zodpovedá 27.370 až 76.331 obvykle jednorazovým dávkam tejto omamnej látky, pričom celková hodnota uvedeného rastlinného materiálu rodu Cannabis predstavuje sumu 36.340,70 Euro až 202.698 Euro, čo v roku 2007 predstavovalo hodnotu 1.094.800 Sk až 6.106.480 Sk, pričom rastliny rodu Cannabis sú v zmysle zákona Národnej rady SR č. 139/1998 Z.z. v znení neskorších predpisov o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch zaradené do I. skupiny omamných látok.

Z tohto skutku prokurátor vypustil citáciu: „kedy na mieste na základe príkazu vyšetrovateľa PZ bola vykonaná prehliadka iných priestorov a pozemkov a uvedené rastliny boli vyrezané a zaistené, následne boli zaslané na skúmanie na KEÚ PZ Bratislava“.

Prvostupňový súd takúto úpravu skutku akceptoval a táto je uvedená v rozsudku tohto súdu. Z tohto skutku, z ktorého bol obvinený uznaný vinným a odôvodnenia rozsudku vyplýva, že obvinený vo

fóliovníku neoprávnene nasadil a pestoval 27 kríkov rastliny rodu Cannabis siata (konope) o celkovej hmotnosti 80 kg, ktoré boli políciou zrezané, zaistené, odvážené, rozdelené do 5 veľkostných skupín. Z každej tejto skupiny bola vybraná jedna čerstvá rastlina ako reprezentatívna vzorka na znalecké skúmanie, ostatné rastliny zničili. V kriminalistickom expertíznom ústave PZ Bratislava týchto 5 vzoriek, po odstránení neupotrebitelných častí - stonky, bolo vysušených, homogenizovaných - rozdrvených a zmiešaných do jedného celku. Následne sa určil priemerný obsah THC v konkrétnych vzorkách 1 až 5 a to 11 %, 7,5 %, 3,0 %, 7,5 %, 8,6 %, vypočítal sa počet obvyklých jednorazových dávok a ich hodnota.

Bez akýchkoľvek pochybností trestnoprávnu zodpovednosť obvinený má iba za vysadenie a pestovanie 27 kríkov konope, pričom ale zo všetkých týchto čerstvých rastlín, ale ani z 5 čerstvých rastlín nebol znalecky zisťovaný obsah THC. Tento obsah bol zistený až po vysušení 5 čerstvých rastlín, k čomu došlo v podmienkach kvalitne vybaveného kriminalistického a expertízneho ústavu PZ pod dohľadom odborne skúsených pracovníkov.

Dovolací súd ďalej zdôrazňuje aj ten fakt, že obvyklá jednorazová dávka sa zohľadňuje iba pri neoprávnenom prechovávaní drog pre vlastnú - osobnú spotrebu v zmysle § 135 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. vo vzťahu k trestnému činu podľa § 171 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Rovnako sa to týka aj ustálenia hodnoty zaistených čerstvých rastlín, ktorá mala byť zistená v súlade s ustanovením § 126 ods. 1, ods. 3 Tr. zák.

Obvyklá jednorazová dávka a jej hodnota pri právnej kvalifikácii predmetného skutku, nemali byť vôbec v skutkovej vete uvedené a ak sa tak stalo, ide o nesprávnu právnú aplikáciu uvedených ustanovení Trestného zákona.

Niet pochybností o tom, že rastliny rodu Cannabis (konopa) sú uvedené v zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch, v prílohe 1, v skupine I. pod názvom omamné látky. Znaleckým skúmaním však nebol vôbec zisťovaný obsah THC v týchto 27 čerstvých rastlinách - kríkoch a bez toho nie je možné tieto rastliny označiť ako omamné látky, ale iba ako predmet určený na nedovolenú výrobu omamnej látky, ktorej rozsah - hmotnosť bol zistený.

Uvedený stav nastal nesprávnym postupom orgánov činných v trestnom konaní, vrátane dozorového prokurátora. Došlo totiž k zničeniu zaistených 27 kríkov konope. Expertízne skúmanie až po vysušení 5 vzoriek a jeho výsledok je pre trestné konanie, vzhľadom na už uvedené nepoužiteľné.

Za daného stavu konanie obvineného spočívajúce vo vysadení a pestovaní 27 kríkov konope je možné kvalifikovať už iba ako zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 173 Tr. zák., ale iba za podmienky, že prvostupňový súd bude akceptovať, alebo korigovať zistenú hmotnosť predmetu a doplnené znalecké dokazovanie tomuto súdu dovoľí ustáliť aj novo zistenú hodnotu tohto predmetu určenému na nedovolenú výrobu omamnej látky. Zistené porušenie zákona zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného, čím je splnená zákonná podmienka uvedená v § 371 ods. 5 Tr. por.

Dovolací súd konštatuje, že uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je naplnený.

Podľa § 382a dovolací súd môže rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí o dovolaní, ak zistí, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a je zjavné, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1.

Najvyšší súd z uvedených dôvodov na neverejnom zasadnutí rozsudkom vyslovil naplnenie uplatneného dovolacieho dôvodu a porušenie zákona v neprospech obvineného Q. T., zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu, rozsudok okresného súdu, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na ne nadväzujúce a uložil prvostupňovému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Úlohou Okresného súdu bude po doplnení dokazovania, najmä pokiaľ ide o znalecké dokazovanie zamerané na ustálenie hodnoty konope pestovanej na koreni v zmysle zákona, ako je na to poukázané vyššie. Podľa výsledku tohto dokazovania bude potrebné upraviť skutkovú vetu uvedenú v rozsudku prvého stupňa, vrátane okolností zaistenia a odváženia predmetu na výroby drogy. Ak súd dospeje k záveru, že takto na novo ustálený skutok je trestným činom, bude musieť rozhodnúť v merite veci.

II.

Obvinený bol právoplatne odsúdený k trestu odňatia slobody na 15 rokov, ktorý začal vykonávať 18. januára 2011 a do doby rozhodovania dovolacieho súdu (15. marca 2017) z tohto trestu vykonal 6 rokov a 25 dní. Do trestu mu bola započítaná vykonaná väzba od 25. augusta 2008 do 18. januára 2011, teda doba 2 rokov, 4 mesiacov a 24 dní. Doposiaľ celkove vykonal z tohto trestu 8 rokov, 5 mesiacov a 19 dní. Tento trest obvinený ďalej nemôže vykonávať, pretože bol zrušený. Dovolací súd zohľadnil aj to, že ohľadne 4 súdnych postihov z rokov 1990 až 1999 (nie za drogovú trestnú činnosť), sa na obvineného hľadí, akoby nebol odsúdený. V prípade, že obvinený by bol v novom konaní uznaný vinným z trestného činu podľa § 173 Tr. zák., hrozila by mu miernejšia sankcia, než aká mu bola uložená v napadnutom rozsudku. Vzhľadom na dĺžku doteraz vykonaného trestu a na predpokladanú priaznivejšiu zmenu právnej kvalifikácie, odvolací súd nezistil žiadny väzobný dôvod u obvineného. Rozhodol preto o jeho nevzatí do väzby, v dôsledku čoho bolo vyhovené jeho návrhu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.